

Magnus Engstedt
Landsbyggsavdelningen
036 - 39 51 93
070 - 666 76 18

Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
www.f.lst.se

Pressmeddelande

Utmärkelsen Guldärtan till Ernst Reinisch Gränna.

Guldärtan delas i år ut till Ernst Reinisch som tillsammans med sin son Leif driver företaget Gränna Plantskola. Han får utmärkelsen för att de på ett förtjänstfullt sätt förvaltar den mycket gamla odlartradition som plantskolorna representerar.

Landshövding Mino Akhtarzand delar ut priset på Frukstens Dag på Brunstorps Gård utanför Huskvarna lördagen den 24 september klockan 12.

Guldärtan delas ut av Länsstyrelserna runt om i landet i samarbete med Programmet för odlad mångfald (POM) för att uppmärksamma de som genom sitt idoga arbete bevarar mångfalden av vårt gröna kulturarv och odlartraditioner. Utmärkelsen vill även uppmuntra intresset för våra gamla lokala trädgårdssorter, som förutom sina värdefulla växtegenskaper även bär på en rik kulturhistoria, säger Magnus Engstedt, trädgårdskonsulent på Länsstyrelsen i Jönköping.

Ernst Reinisch har trädgårdsintresset i släkten. Hans fars farmor var mycket växtintresserad och anlade under sin levnadstid ett stort Arboretum i Warnsdorf i Nordböhmen. Hans far ärvde farmors växtintresse och studerade till landskapsarkitekt på högskolan i Eisgrub, idag en del av det tjeckiska Lantbruksuniversitetet.

Efter att 1945 har varit krigsfånge började Ernst Reinisch lärlingsutbildning, varefter han gick på den Högre trädgårdskolan i Österrike. 1950 kom han till Euro Baumschule i Tyskland. Företaget hade stor export till Skandinavien. För att lära sig svenska började han arbeta hos en av företagets kunder i Sverige. Det blev även ett år i Finland. 1958 gick han på Norrlands Trädgårdsskola i Söråker och började 1959 på BPA Byggproduktions anläggningsavdelning i Örebro. 1973 skulle Gränna Plantskola avvecklas. Efter mycket funderande och diskussioner med hustrun Anneli köpte man företaget 1973.

Gränna Plantskola har långt mer än hundraåriga anor. Den bördiga åkerjorden och det gynnsamma klimatet i grännadalen började tidigt utnyttjas för fruktodling och fruktträdplantskolor förekom redan i början av 1700-talet. Gränna plantskola startades redan 1885 av J.E. Landström

Datum
2011-09-19

som en handelsträdgård. När C.H. Johansson något år senare trädde in som delägare i firman dominerades produktionen av fruktträd och bärbuskar. 1916 tog Ivar Ekvall över företaget som under hans 53 åriga ledning fram till 1969 utvecklades till en av Sverige mest kända plantskolor.

Idag ägs företaget av Leif och Ernst Reinisch. 1988 flyttades hela odlingen från Gränna till Visingsö och produktionen består till 80 % av fruktträd med över 450 fruktsorter. 1975 saluförde de som första plantskola i Sverige de så populära familjeträden.

Ernst Reinisch är en utmärkt representant för de anrika plantskolorna med huvudsaklig inriktning på egen produktion av färdigvara.

Du kan nå pristagaren på mobiltelefon: 070 - 712 51 08 eller 0390 -100 51.

Bakgrund om priset

Guldärtan är liten och blygsam men symboliserar hela den kraft som finns gömd i frön och som under rätt förutsättningar kan växa till något stort.

Sedan 2002, då den första utmärkelsen delades ut, har 37 Guldärtor i 14 olika län delats ut. Utmärkelsen består av en Guldärta fäst vid en nål tillverkad av silversmeden Bengt Liljedahl, Stockholm och ett diplom målat av konstnären Ulrika Wolff.

MOTTAGARE AV UTMÄRKELSEN GULDÄRTAN

2003

Inger Liljeström, Jönköping. Hon har odlat en brytsockerärt som heter Torup. Hon har själv odlat sorten sedan 1960-talet och innan dess har den odlats i Torup i södra Halland.

Inger Wirfelt, Nässjö. Hon fick utmärkelsen för mormor Hannas spritärt, som odlats i 125 år inom släkten. Hela 4 generationer har odlat den.

2004

Anna Davidsson, Värnamo. Anna har sedan 1970-talet odlat Hildas ärt och en grönärt från Kulla. Dessa är sorter som Annas mamma odlade redan på 1920-talet.

2005

Ingvar Rutgeresson, Vetlanda. Han har skapat fruktlunden i Vetlanda. En plats för inspiration och rekreation.

Datum
2011-09-19

2006

Torvald Fälth, Malmbäck. Torbjörn fick guldärtan för sitt levande potatismuseum omfattande 300 sorter.

2007

Lennart Rudenstam, Huskvarna. Lennart har genom sin livslånga gärning inom fruktodlingen bidragit till att hålla detta anrika kulturarv vid liv.

2008

Marie Johansson, Hattsjöhult för hennes imponerande biologisk-organiska odling av trädgårdsväxter.

2009

Lars Bindberg, Brunstorps Gård, Huskvarna för sitt långa och engagerade arbete med våra gamla fruktsorter.

2010

Peter Höglund och Eva Wettervik, Höglunds Blommor i Jönköping för att de förvaltar den gamla tradition som handelsträdgårdarna representerar.

Program fruktens dag på Brunstorp

Lördagen den 24 september klockan 10.00-14.00

Sortbestämning av frukt klockan 10-14

Lennart Rudenstam, Magnus Engstedt och Anders Eliasson.
Ta med frukt som du vill ha hjälp med att sortbestämma (minst 5 st).

Fruktutställning – öppet hela dagen

Flera hundra sorters äpplen och päron visas i huvudbyggnaden.

Vandring på Brunstorp klockan 11.00

Magnus Engstedt och Björn Kalin om Brunstorp, fruktodling och våra lokalsorter.

Utdelning av utmärkelsen Guldärtan klockan 12.00

Landshövding Mino Akhtarzand delar ut Guldärtan. Detta är en utmärkelse som går till personer som gjort stora insatser för att bevara den genetiska mångfalden och det växande kulturarvet.

Förökning av fruktträd klockan 13.15

Ernst Reinisch, Gränna plantskola om ympning, okulering och grundstammar

Datum
2011-09-19

UTSTÄLLNINGAR, VISNINGAR OCH AKTIVITETER

- FRUKTUTSTÄLLNING I HUVUDBYGGNADEN
- PORTABELT MUSTERI – STEFFI REINISCH
- TÄCKLABO BRODERIAKADEMI – STORT ÄPPLEBRODERI AV LOKALGRUPPEN
- VÄXTFÄRGNING MED SVAMP
- SÖDRA VÄTTERBYGDENS SVAMPKLUBB
- TOVADE ÄPPLEN – EVA LIND
- HEMSLÖJDSKONSULENTERNA TÄLJER ÄPPLEPLOCKARE OCH BARKBÅTAR

SKÖRDEMARKNAD OCH FÖRSÄLJNING

- RUDENSTAMS FRUKTODLING – FRUKT, MUST OCH BÄR
- BIODLARFÖRENINGEN – HONUNG
- TRÄDGÅRDSCAFÉET – STEKT STRÖMMING, ÄPPLEKAKOR
- MARCUS SÖDERLIND – KRAVODLADE GRÖNSAKER OCH KRYDDOR
- SÄBY GÅRD – BESTÄLL KÖTTLÅDOR MM
- EBBARPS NORRGÅRD - KÖTTPRODUKTER
- DRÄTTINGE RAPSOLJA - MATOLJA
- BAKELIT – STENUGNSBAKAT BRÖD
- MOSTER HULDAS ÄPPLESVARV
- BRUNSTORPSÄPPLETRÄD - FAMILJETRÄD TILL SALU

Trädgårdscaféet serverar har öppet. Här serveras både mat och fika inklusive äpplekaka.

Tipspromenad med fina priser.

MAGNUS ENGSTEDT
Landsbygdsavdelningen
Länsstyrelsen
551 86 JÖNKÖPING

magnus.engstedt@lansstyrelsen.se

dir 036 - 39 51 93
mob 070 - 666 76 18
fax 036 - 16 29 14